

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת כתובות, דף ע"ה

דאמר ריש לקיש: טוב למיטב טון דו מלמיטב
ארמלו. אביי אמר: דשומשמנא גוברא -
כורסיה ביה חראתה רמי לה.למיטב טון דו - לשבת ביחד
ארמלו - אלמנה
שומשמנא - נמלההסבר: ריש לקיש אומר שטוב לשבת ביחד בשניים
מאשר לשבת אלמנה, כלומר עדיף להתחתן עם בעל
כלשהו מאשר להיות לבד. על כך אמר אביי, שגם אישה
שבעלה קטן "כמו נמלה", שמחה וגאה בכך שהיא נשואה.

| על המפה

שכונת נחלת אחים בירושלים

נחלת אחים היא שכונה במרכז העיר החדשה
בירושלים. היא נוסדה בשנת 1924 בידי יהודים
שעלו מתימן, ונקראה כך בשל שאיפתם לחיי
אחוזה במקום. רחובות השכונה נקראו ברובם על
שם ערים בישראל. רוב התושבים בשכונה היו
בתחילה אורפלים - יהודים יוצאי העיר אורפה
שבטורקיה, תימנים ועולים מכורדיסטאן. כיום
גרים בה גם יהודים מארצות המערב. בין תושביה
הידועים של השכונה היו הרב יוסף קאפח ואשתו
הרבנית ברכה, הרב שאר ישוב כהן ואחותו הרבנית
צפיה גורן.

נחלת אחים ב-1937 (Wikipedia)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת
הקשר לתרבות ומורשת ישראל.הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי,
עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל,
ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד.
מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.
תלמוד ישראלי - מפגשים דורות,
מחברים עולמות.סדר נשים | מסכת כתובות ע"ד - פ'
פרשת ניצבים | כ"ב - כ"ח באלול (18-24 לספטמבר)

דף ע"ד: מתנה מהשכן

מעשה בחיים שבא לביתו של חברו בן-ציון ובגידו חבילה ארוזה בנר מתנות
נאה, ואמר לו: "לרגל עשור שנים שאנחנו גרים יחד בבנין, החלטתי לתת לך
מתנה". בן-ציון התרגש מאוד מהמחנה, והודה בחום לחיים. אחרי חצי שעה
חשב חיים לעצמו: "אולי בעצם אקנה לו מתנה אחרת ואת המתנה שנתתי
לו אקח לעצמי". האם יש לחיים זכות לעשות כן? התשובה היא לא. מפני
שהמתנה כבר שיכת לבן-ציון ולחיים אין עליה כל בעלות.עתה נלמד, שנקימת אפשרות שחיים יקבל חזרה את המתנה. אם בשעה שחיים
נתן את המתנה הוא אמר: "**אני נותן לך את המתנה בתנאי** שעד סוף החודש
תמצא פועל שסיכים לעבוד אצלנו ולנקות את חדר המדרגות", אזי המתנה
תלויה ועומדת. אם ר' בן-ציון יצליח למצוא מנקה, המתנה אכן שיכת לו. אבל,
אם לא יצליח מנקה - המתנה חוזרת לר' חיים. מנין יודעים שאפשר לעשות
תנאים? זאת למדים מהמעשה של בני גד ובני ראובן שמטשה רבנו התנה עמם
תנאי: אם תילחמו יחד עם בני ישראל - תקבלו חלק בעבר הירדן, ואם לא
תילחמו - לא תקבלו. זהו המקור לדיני תנאים.

דף ע"ה: מעשה הגבעונים

כשבני ישראל נכנסו לארץ ישראל בהנהגתו של יהושע
בן-נון, כל הגוים שהתגוררו בארץ ישראל רעדו ופחדו.
בין יושבי הארץ היו גם הגבעונים, שהחליטו להעריםעל יהושע בן-נון. הם לבשו בגדים ישינים וישמו לחם ישן ומעופש בתיקיהם,
וכך באו לפני יהושע בן-נון וסיפרו שהם באו מארץ רחוקה מאוד, כי הם רוצים
להידיבק בעם ישראל. יהושע בן-נון פתח אתם ברית במעמד כל עם ישראל
ונשבע להם כי לא יאונה להם כל רע. אחר כך התבררה התרמית, שהם לא
באו מרחוק, אלא הם גוים מארץ ישראל. אבל יהושע בן-נון כבר לא יכול
היה להפר את הברית שהוא פתח אתם. רבי יהודה מסביר שמפני שכולם
ידעו מהשבועה הזו, הרי זו שבועה מיוחדת שאי אפשר להתיר אותה. חכמים
חולקים וסוברים שגם שבועה מסוג כזה מותר להתיר, ברם, יהושע בן-נון לא
הפר את הברית שכרת אתם, כדי שלא יגרם חילול ה'.

דף ע"ו: "בית הכוסות" של הבהמה

התורה מתירה לאכול בהמות רק לאחר שנשחטו כדת וכדין. גם בהמה שנשחטה
צריכה לעבור בדיקה כדי לוודא שאינה "טרפה". "טרפה" היא בהמה שיש
בה מום שבגללו היא תמות. בדף זה לומדים על אחד המומים האלה ושמו:
"נקב בבית הכוסות".מהו "בית הכוסות"? כאשר הבהמה אוכלת, היא בולעת את האוכל שלם והוא
נכנס לפרס ומתחיל להתעכל. אחר כך נכנס האוכל למקום נוסף שנקרא בסוף
הבטן, שם הוא מתרפד ונפרד לחלקים קטנים. שמו של המקום הזה הוא "בית
הכוסות", כי הוא עשוי כמו צורה של כוסות. לאחר מכן יורד האוכל למקום
נוסף בשם "המסס" ומשם אל הקיבה.בהמה שיש לה נקב (חור) ב"בית הכוסות", היא "טרפה", מפני שהיא היתה
עלולה למות בגלל הנקב.

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

מצד שני:

ורדה עבדה קשה להרוויח ולחסוך את הכסף הזה, והיא ייעדה אותו לכל מיני דברים שהיא רוצה. היא מוכנה לתרום סכום מסוים שאולי לא יספיק למסיבת יום הולדת, אבל לא את כל הסכום, כי גם היא רוצה ליהנות מהכסף.

מצד אחד:

המטרה חשובה מאוד, מסיבת יום
הולדת לילד עם צרכים מיוחדים
תשמח אותו מאוד. ורדה היא
נערה שאוהבת לתת ואם זה
למטרה שכזו, אולי נכון לתרום
את כל הכסף שהיא חסכה
מהעבודות שלה. אם היא תיתן
את כל הכסף היא גם תעשה
מצווה גדולה וגם תהיה לה
תחושת סיפוק גדולה מאוד.

א...מה?
התחבט?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפלפלתם' עליה אתם מזומנים לשתי אונות ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il

תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- קהילת לשם, מממ קיץ תשפ"ב

★ | מן ההסטוריה

יהודי העיר צנעא בתימן

קהילה יהודית גדולה התקיימה בעיר צנעא שבתים
כבר במאה הרביעית לספירה, וייתכן שעוד קודם,
ונמשכה עד לאחר הקמת מדינת ישראל. רוב
היהודים בקהילה היו אומנים ובעלי מלאכה או
שעסקו במסחר. היחס של השלטונות כלפיהם
היה הוגן לרוב, אך מדי פעם גזרו עליהם גזירות.
בשנת 1679 גורשו היהודים מהעיר, ולאחר מספר
שנים הורשו לשוב אליה, אך נאלצו להתגורר ברובע
משלהם שנקרא קאע אל-יהוד. במאות ה-19 וה-
20 מנו היהודים כ-20% מאוכלוסיית העיר. רבים
מהם עלו לארץ במסגרת עליית "אעלה בתמר",
והשארו עלו אחרי הקמת המדינה.

משפחה תמונית בדרכה למחנה המעבר של הג'וינט (Wikipedia)

חמד' של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

דרגות הצדקה לפי הרמב"ם

לפי הרמב"ם, יש שמונה מעלות בנתינת הצדקה, מהמשובחת ביותר לפחות טובה: 1. לסייע לאדם שלא יאבד את פרנסתו ולא יזדקק לצדקה. 2. מתן בסתר בו גם הנותן וגם המקבל לא מכירים אחד את השני. 3. הנותן יודע למי הוא נותן, והמקבל לא יודע ממי הוא מקבל. 4. העני יודע ממי הוא מקבל, והנותן לא יודע מי מקבל. 5. לתת לעני לפני שיבקש. 6. לתת לעני אחרי שיבקש. 7. לתת לו פחות מן הראוי, אבל בסבר פנים יפות. 8. לתת לו בעצב.

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- מי היא האישה במרכז הציור?
- היכן היא נולדה?
- מי היה בעלה?
- איזה פרס חשוב היא קיבלה ומה היה מפעל חייה?

ישראל
למא, ישראל, סגל, ל, זלמן, סגל
ישראל, סגל, ל, זלמן, סגל
ישראל, סגל, ל, זלמן, סגל
ישראל, סגל, ל, זלמן, סגל

מי אני?

- נולדה בעיר צנעא שבתימן.
- בגיל 11 התחתנה עם בן דודה, שהפך לרב מפורסם.
- הקימה מפעלי חסד רבים שסייעו לאלפי אנשים.
- על פעילויות החסד הרבות שלה זכתה ב-26 תעודות הוקרה ובפרס ישראל.

ישראל, סגל, ל, זלמן, סגל

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לוי	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר מועד | מסכת כתובות, דף ע"ז - פ'

דף ע"ז: שְׁכָרוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לִוִּי

בִּימֵיו שֶׁל הָאֲמֹרָא רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לִוִּי הִיָּתָה מַחֲלַת שְׁחִין נוֹרָאָה וּמִדִּבְקָתָהּ, וְהָכֵל נִזְהָרוּ שֶׁלֹא לְהִתְקַרֵּב לְחֻלֵּי הַשְּׁחִין כְּדִי שֶׁלֹא לְהִדְבֵּק מֵהֶם. לְמִרְוֹת הַמָּצֵב הַזֶּה, רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לִוִּי, כָּלֵל לֹא פָחַד לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם וְלַעֲסוֹק לִידָם בְּתוֹרָה. הוּא הִסְבִּיר אֶת מַעֲשָׂיו בְּכָךְ שֶׁהַתּוֹרָה מְגַנָּה עַל מִי שֶׁלּוֹמֵד אוֹתָהּ. כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לִוִּי לְהִפְטֵר מִן הָעוֹלָם, בִּיקֵּשׁ רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לִוִּי מִמְּלָאךְ הַמָּוֶת שֶׁיִּרְאֶה לוֹ אֶת מְקוֹמוֹ בְּגֶן-עֵדֶן לִפְנֵי שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת נִשְׁמָתוֹ. מְלָאךְ הַמָּוֶת הִסְכִּים, וְכִשְׁהִגִּיעוּ הַשְּׁנַיִם לְשַׁעַר גֶּן-עֵדֶן, קִפֵּץ רַבִּי יְהוֹשֻעַ בֶּן לִוִּי פְּנִימָה וּנְכַסּוּ חֵי לְתוֹךְ גֶּן הָעֵדֶן. הַתְּלָמוּד מְסַפֵּר שֶׁבְּשָׂמִים הִחְלִיטוּ לְהִרְשׁוֹת לוֹ לְהִישָׁאֵר כֶּךָ בְּגֶן עֵדֶן, מִפְּנֵי הַתְּנַהּגוּתוֹ הָאֲצִילִית עִם חֻלֵּי הַצָּרַעַת.

דף ע"ח: קִרְקָעוֹת וּמִיטְלָטְלִין

עַל מָה אָדָם סוֹמֵךְ יוֹתֵר - עַל כֶּסֶף וּמִיטְלָטְלִין, אוֹ עַל קִרְקָע? נִסְבִּיר אֶת הַשְּׂאֵלָה: לְרֹאשׁוֹן יֵשׁ בָּתִּים, שְׂדוֹת וְקִרְקָעוֹת, וְיֵשׁ לוֹ גַּם כֶּסֶפִּים, חֲפָצִים שׁוֹנִים, שׂוֹלְחָנוֹת, כִּסֵּאוֹת וְעוֹד חֲפָצִים מִיטְלָטְלִים, שֶׁנִּתֵּן לְטַלֵּל אוֹתָם מִמְּקוֹם לְמְקוֹם. בְּמָה הוּא יָכוֹל לְהִיט יוֹתֵר בְּטוֹחַ שֶׁיִּשְׁאֵר שְׁלוֹ - בְּקִרְקָעוֹת אוֹ בְּמִיטְלָטְלִין? וּבְכֵן, יֵשׁ מַעֲלוֹת אַחְדוֹת לְכֶסֶף וּלְמִיטְלָטְלִין עַל פְּנֵי הַקִּרְקָע, וְיֵשׁ מַעֲלוֹת אַחְדוֹת לְקִרְקָע עַל פְּנֵי הַמִּיטְלָטְלִין. בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים שֶׁאֶחָד הָאֲמֹרָאִים הִכְרִיעַ הֲלָכָה מְסוּיָמֶת אוֹתָהּ הוּא הִסְבִּיר בְּטַעֲנָה הַבָּאָה: "אָדָם סוֹמֵךְ יוֹתֵר עַל הַקִּרְקָעוֹת שְׁלוֹ מֵאֲשֶׁר עַל הַמִּיטְלָטְלִים". מִדּוּעַ? מִפְּנֵי שֶׁכֶּסֶף וְחֲפָצִים שֶׁאֲפָשֶׁר לְהַעֲבִיר מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, יְכוּלִים לְהִינָּבֵא אוֹ לְהִיאָבֵד, אָבֵל קִרְקָע לְעוֹלָם אִי אֲפָשֶׁר לְגַנוּב, לְעוֹלָם הִיא אֵינָה עֲלוּלָה לְהִיעָלֵם.

דף ע"ט: רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל

שְׁנֵי רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ, וּשְׁנֵיהֶם זָכוּ לְהִיט נְשִׂאִי הַסַּנְהֶדְרִין. רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הָרֵאשׁוֹן מְכֻנָּה "רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הַזֶּקֶן". הוּא הָיָה נִין שֶׁל הַלֵּל הַזֶּקֶן, וְחִי סְמוּךְ לְתַקּוּפַת חוֹרְבַן הַבֵּית הַשֵּׁנִי. בְּכָל יוֹם הַכִּיפּוּרִים אָנוּ מְזַכְּרִים אֶת עֲשֶׂרֶת הָרֹגִי מִלְּכוֹת שְׁנֵהֲרָגוּ עַל יְדֵי הָרוֹמָאִים, וְרֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הַזֶּקֶן הוּא אֶחָד מֵהֶם. רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הַשֵּׁנִי, הוּא נִכְדּוֹ שֶׁל רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הַזֶּקֶן, וְאָבִיו שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא מְסִדֵּר הַמִּשְׁנָה. רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הַשֵּׁנִי נֶאֱלָץ לְהִסְתַּתֵּר שְׁנַיִם אַרְבָּעוֹת מִפְּנֵי הָרוֹמָאִים וּלְבַסּוֹף נִהְרַג בְּמַהֲלָךְ נִיסִיוֹן מֶרֶד שֶׁל הַיְּהוּדִים נֶגַד הָרוֹמָאִים. לִפִּי הַמְּסוֹרֶת מְקוֹם קְבוּרָתוֹ בְּכֶפֶר כְּנַא שֶׁבְּגָלִיל. זָכָה רֶבֶן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל הַשֵּׁנִי, שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ מַחֲלוּקָת בֵּינוּ לְבֵין תַּנָּאִים, הַהֲלָכָה נִפְסָקָה כְּמוֹתוֹ, מִלְּבַד בְּשִׁלּוּשׁ הַלְכוֹת.

דף פ': מַעֲשֵׂה בְּקִרְקָע

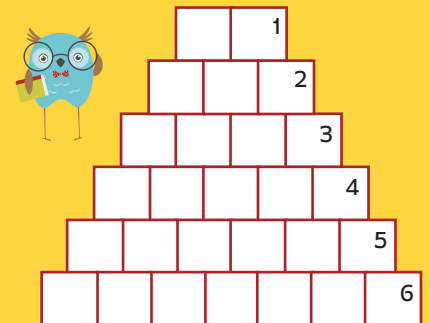
מַעֲשֵׂה בְּמִיכָאֵל, שֶׁהִיָּתָה לוֹ קִרְקָע גְּדוֹלָה, וּבְאֶחָד הַיָּמִים הוּא נֶאֱלָץ לְנִסּוֹעַ לְאֶרֶץ רְחוֹקָה לְזָמֶן רַב. לְאַחֵר שְׁנַיִם אַחְדוֹת חָזַר מִיכָאֵל לְבֵיתוֹ וְהָיָה הוּא רֹאֶה מִרְחוֹק אֲנָשִׁים עוֹבְדִים בְּקִרְקָע שְׁלוֹ. הַתְּבַרֵּר לוֹ כִּי בְּשָׁנִים שֶׁבָּהֶן נִעְדַּר מִבֵּיתוֹ, נִכְנס לְקִרְקָע אָדָם בָּשֵׁם גֵּד, חֶרֶשׁ אוֹתָהּ וְשִׁתַּל בָּהּ עֵצִי פָרִי. "מָה עָשִׂיתָ?", תָּמָה מִיכָאֵל, "הֲרִי הַקִּרְקָע שִׁכַּת לִי". "נָכוֹן", הִשִּׁיב גֵּד, "אָבֵל חֲשַׁבְתִּי לְעַצְמִי שֶׁעַד שֶׁתִּחְזֹר מִחוּץ לְאֶרֶץ אֲנִי אֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּקִרְקָע שְׁלִי". הָאֲמָתָה הָיָה שֹׁגֵג נִהַג שֶׁלֹא לִפִּי הַהֲלָכָה, כִּי אִסּוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּנִכְסֵי שֶׁל הַשְּׁנֵי בְּלִי רְשׁוֹת. אָבֵל כָּעַת הַתְּעוֹרָרָה שֶׁאֵלָה מְעַנִּינָתָהּ: גֵּד הַשְּׂקִיעַ אֲלֵפִים שֶׁקֵּל בְּקִנְיַת הָעַצִּים וּבְשִׁתְּלָתָם, וְעַכְשָׁיו הַקִּרְקָע שְׁוֶה הִרְבֵּה יוֹתֵר. הָאֵם מִיכָאֵל צָרִיךְ לְשַׁלֵּם עַל כֶּךָ לְגֵד, וְכִמְרָה? עַל הַשְּׂאֵלָה הַזֶּה עוֹנֶה הַתְּלָמוּד וְאוֹמֵר שֶׁמִּיכָאֵל צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לְגֵד רַק אֶת מַחִיר הַהִשְׁקָעָה וְלֹא יוֹתֵר. לְמַשָּׁל, אִם הָעַצִּים וְשִׁתְּלָתָם עָלוּ לוֹ אֲלֵפִים שֶׁקֵּל, יִשְׁלַם אֲלֵפִים שֶׁקֵּל, אֲפִילוֹ שֶׁהָיוּ הַקִּרְקָע שְׁוֶה הִרְבֵּה יוֹתֵר בְּגִלְל הָעַצִּים.

דבר תורה פרשת ניצבים

פרשת ניצבים הניצבת ובאה בסמוך לראש השנה מלמדת אותנו מה הכוח להצליח ולעמוד ביום הדין. "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם" - הכוח להתייצב ולעמוד לפני ה' תלוי ב"כולכם", בהשתתפות של כולנו יחד. כל ניסיון של עמידה אישית, גם של הגדול שבגדולים, איננו שווה ערך להתחללות בכלל ולשותפות עם כולם.

באופן דומה קובע אביי במסכת ברכות שכאשר אדם יוצא לדרך **לבדו**, צריך הוא לומר תפילת הדרך **בלשון רבים - "ותוליכנו לשלום"**, כדי שכוח הציבור יעמוד לאותו האדם, ובזכות כך יינצל מן המזיקים הרבים המצויים בדרך.

חִצְת פִּירְמִיצָה

1. עיר שכבש יהושע
2. הגדול שבעופות
3. מחסור
4. מצב בו אישה אינה יכולה להתחתן
5. מפונקים, עדינים
6. בני עם שהערימו על בני ישראל

(ס'מזחצ'מ'מזחצ'
'למזחצ'מ'מזחצ')

שאלות חשובות??

1. מדוע הערימו הגבעונים על בני ישראל?
2. איזה חכם נכנס לגן עדן עוד לפני מותו?
3. מה העדיפות של קרקע לעומת כסף?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

